

Özdağ ÜÇER
Van Milletvekili

GEREKÇE

Bir milyondan fazla insanın havzasında yaşadığı Van Gölü'nün kirlilik sorunu endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Gölün etrafında Van, Edremit, Erciş, Gevaş, Tatvan, Muradiye, Adilcevaz ve Ahlat gibi nüfusu fazla olan yerleşim birimleri bulunmakta; bu yerleşim birimlerinin atıkları doğrudan veya dolaylı olarak göle akmaktadır.

Yapılan bilimsel araştırmalara göre; Van Gölü sularının sodalı-tuzlu oluşu besin zincirini çok kısa tutmakta; bu ise sucul ekosistemin hassasiyeti artırmaktadır. Zira artan kirlilik gölün besin zincirinin her hangi bir düzeyini olumsuz yönde etkilerse, bu zincirin diğer halkaları bundan çok daha hızlı ve telafisi imkansız bir şekilde etkilenecektir. Bu nedenle Van Gölü'nün biyolojik yapısı tamamen bozulmadan derhal harekete geçilmesi gerekmektedir.

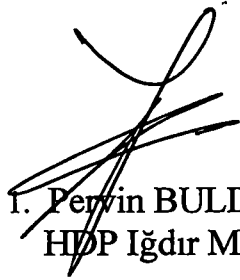
Bu kapsamda; Van Gölü Havzası Koruma Eylem Planı 2008 yılı Kasım Ayında yayımlanmış ve 2009 yılı Ocak ayında yürürlüğe girmiştir. Var olan sorunlar söz konusu raporda ayrıntılı bir şekilde ifade edildiği halde bir arpa boyu bile yol kat edilmemiştir. Eylem Planı Taslak Metninde 2014 yılı sonuna kadar Van İlinde 15 (bunlardan ikisi var olan tesisinin rehabilitasyonunu içermektedir), Bitlis İlinde ise 6 olmak üzere toplam 21 Atık Arıtma Tesisi yapılması planlanmaktadır. Halihazırdaki duruma baktığımızda ise; vahamet net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Hazırlanan plan doğrultusunda çözüme yönelik adımların bir an önce atılması gerekirken Orman ve Su İşleri Bakanlığı kendisini tamamen pasifize ederek sorumluluktan kaçmıştır. Oysa çözümün birincil aktörü ve diğer çözüm ortaklarının destekçisi olması gereken bakanlık, eylem planının içeriğindeki bilgileri akademisyenlere hazırlatarak üstüne düşen sorumluluğu yerine getirdiğini düşünmekte; Eylem Planı kapsamında sadece (çözüm ortaklarına katkı sunmaktan uzak) toplantılar düzenlemektedir.

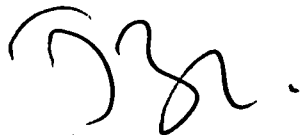
Bu tutumunun nedeni olarak; 5393 Sayılı Belediyeler Kanunu'nun 14. Maddesi gerekçe gösterilerek (yani katı atık tesisi yapma görevinin belediyelere ait olduğunu söylenerek) sorumluluk belediyelere yüklenmektedir. Eylem planı hazırlandıktan sonra belediyeler hem mağdur edilmiş hem de yaşanan sıkıntıların sorumlusu ilan edilmiştir. Belediyeler, eylem planı çerçevesinde inşa edilecek atık arıtma tesislerinin Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından farklı bir prosedürle karşılanacağını beklemiş; bu tesisleri yapma aşamasında İller Bankası'na başvurmaları gerektiği konusunda çok sonradan haberdar edilmişlerdir. Havza Koruma Planı hazırlanmış ama belediyeler yapılması öngörülen Atık Arıtma Tesislerinin finansmanı kapsamında yalnız bırakılmıştır.

Durum böyle iken; Orman Su İşleri Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ile TÜBİTAK-MAM (Marmara Araştırma Merkezi) Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü arasında 07.12.2011 tarihinde imzalanarak başlatılan "Havza Koruma Eylem Planı Projesi" kapsamında "Van Gölü Havzası Koruma Eylem Planı Revizyonu" Projesi hazırlanmış ve yeni Eylem Planı hazırlıkları için ilk adım olarak açılış toplantısı 16.02.2012 tarihinde Van İli'nde gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda Van Gölü Havzası'nda daha önce hazırlanan eylem planı üzerinde nasıl bir revizyon yapılacağı, projenin aşamaları ve personeli hususunda yapılacak çalışmalar ifade edilmiştir. Bu ise aradan geçen bunca yılın heba edilerek en başa dönüldüğünün açık bir göstergesidir.

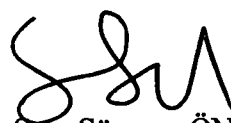
Bunun yanında; Avrupa Birliği'nin aday ülkelere tahsis ettiği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) ile birlikte yürütülmekte olan Çevre Operasyonel Programı kapsamında Van'a, Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi, Eski Çöp Sahaları Rehabilitasyonu ve Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi yapılması planlanmaktadır. Değeri 26 Milyon Avro olan projenin ilk çalışmaları 2007 yılında başlamasına rağmen, aradan geçen 6 yıllık zamana rağmen hala onaylanmış değildir. Bu da göstermektedir ki; Van Gölü her açıdan kirliliğe ve doğal yaşamın yok olmasına mahkum bırakılmaktadır.

1. Pervin BULDAN
HDP Iğdır Milletvekili

2. İdris BALUKEN
HDP Bingöl Milletvekili

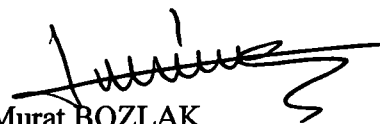
3. Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP İstanbul Milletvekili

4. Sebahat TUNCEL
HDP İstanbul Milletvekili

5. Ertuğrul KÜRKÇÜ
HDP Mersin Milletvekili

6. Murat BOZLAK
HDP Adana Milletvekili

7. Hami AKSOY
HDP Ağrı Milletvekili

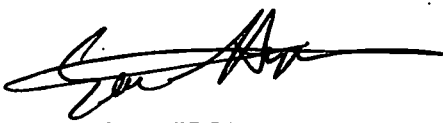
8. Ayla AKAT ATA
HDP Batman Milletvekili

9. Bengi YILDIZ
HDP Batman Milletvekili

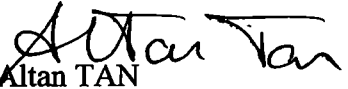
10. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
HDP Bitlis Milletvekili

11. Emine AYNA
HDP Diyarbakır Milletvekili

12. Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

13. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

14. Adil ZOZANİ
HDP Hakkari milletvekili

15. Esat CANAN
HDP Hakkari milletvekili

16. A. Levent TÜZEL
HDP İstanbul milletvekili

17. Mülkiye BİRTANE
HDP Kars Milletvekili

18. Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

19. Gülser YILDIRIM
HDP Mardin milletvekili

20. Demir ÇELİK
HDP Muş Milletvekili

21. İbrahim BİNİCİ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

22. İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

23. Hasip KAPLAN
HDP Şırnak Milletvekili

24. Selma IRMAK
HDP Şırnak Milletvekili

25. Faysal SARIYILDIZ
HDP Şırnak Milletvekili

28. Leyla ZANA
Diyarbakır Milletvekili

27. Nazmi GÜR
HDP Van milletvekili

29. Aysel TUĞLUK
Van Milletvekili

30. Kemal AKTAŞ
Van Milletvekili